

**MICROFILMED 2002
THE CLASSICS LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN
URBANA, IL 61801**

**AS PART OF THE
DITTENBERGER-VAHLEN
CIC 6 PRESERVATION GRANT
PROJECT**

**Funded by the
National Endowment for the
Humanities**

**Reproduction may not be made without
permission from The Classics Library,
University of Illinois at Urbana-Champaign.**

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States (Title 17, United States Code) governs the making of the photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for purposes in excess of "fair use," that use may be liable for copyright infringement.

The institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR: Harles, Gottlieb
Christoph

TITLE: De praeconum apud
Graecos officiis

PLACE: Ienae

DATE: 1760

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET

The Classics Library
University of Illinois at Urbana-Champaign

CIC 6 / NEH Dittenberger-Vahlen Microfilming Project

Storage Number : 00-0231.4

Harles, Gottlieb Christoph, 1738-1815.

De praeconum apud Graecos officii / Theophilus
Christophorus Harles.

Ienae : Litteris Schillianis, 1760.

xvi p. ; 20 cm.

1. Heralds. I. Title.

Language: Latin.

Note(s): Includes bibliographical references.

OCLC: nc

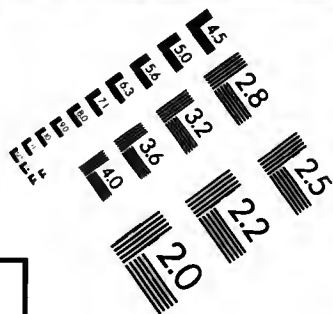
Technical Microfilm Data

Microfilmed by
Preservation Resources
Bethlehem, PA

On behalf of
The Classics Library
University of Illinois at Urbana-Champaign
Urbana, IL

Film Size:	35mm microfilm
Reduction Ratio:	<u>11</u> : 1
Image Placement:	IA <u>IIA</u> IB IIB
Date filming began:	<u>12-9-02</u>
Camera operator:	<u>K. Jones</u>

PM-MGP METRIC GENERAL PURPOSE TARGET PHOTOGRAPHIC

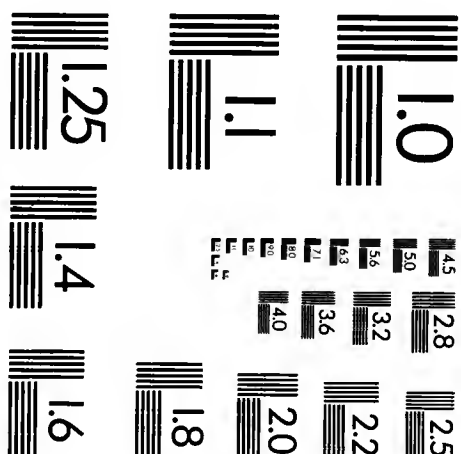
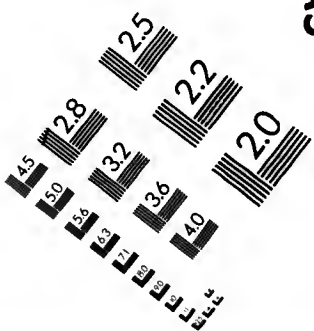

150 mm

100 mm

A5

A4

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz1234567890

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz1234567890

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

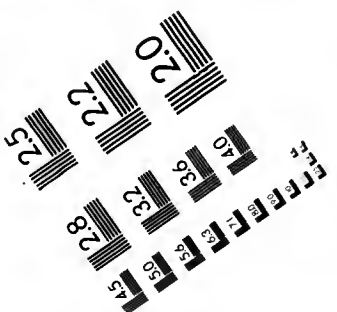
ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
1234567890

1.0 mm

1.5 mm

2.0 mm

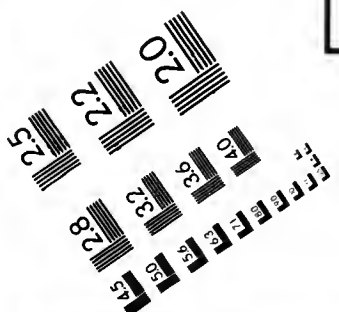
2.5 mm

PRECISIONSM RESOLUTION TARGETS

A & P INTERNATIONAL
715/262-5788 FAX 262-3823
577 LOCUST ST.

DE
PRAECONVM APVD GRAECOS
OFFICIIS

D I A T R I B E

QVA
V I R O

MAXIME REVERENDO DOCTISSIMOQVE

IOANNI CHRISTOPHORO
SILCHMULLERO

SERENISSIMI MARCHIONIS BRANDENBURGICO-CVLMBA-
CENSIS A CONSILIIS SACRI SENATVS ET PRAESVLI DIOECEOS CVLM-
BACENSIS LONGE MERITISSIMO INSPECTORI LYCEI
QVOD CVLMBACI FLORET GRAVISSIMO

PATRONO SVO AETERNVM VENERANDO

DE
N V P T I I S

MENSE MAIO CIDIDCCLX
CVLMBACI CELEBRATIS
PIE GRATVLATVR

THEOPHILVS CHRISTOPHORVS HARLES

CVLMBACO-FRANCVS SS. ET LL. DD. C

SOCIETATVM LATINAE IENENSIS SODALIS ORDINARIVS
ET TEVTONICAE ALTORFINAE HONORARIVS.

~~~~~
IENAE LITTERIS SCHILLIANIS.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

1971

1972

1973

1974

1975

1976

1977

1978

1979

V I R
M A X I M E R E V E R E N D E
F A V T O R P L U R I M V M S V S P I C I E N D E !

Sacram TIBI hanc commentatiunculam cur iubeam, multae sane sunt rationes, eaeque grauissimae. A quibus enim paene tot tantaque in nos profecta sunt beneficia, quanta a parentibus; iis omnino tanta debetur pietas, tanta gratiarum actio. Quid igitur multa? A Deo si discessero, *tv* *unicus* auctor es suasorque; vt me, inuitis quidem primum parentibus, litterarum consecrem studiis. Quum *tvo* consilio a plebe inculta disiunctus sim illiterataque, quod magnum Dei accipio beneficium, quanta iam gratiarum actiones habendae TIBI forent, agendaque? At vero consilio *tvo* optimo addidisti adiumentum subleuamentumque. Per integrum sexennium *Liberis tvis*, quorum nomina nunc colo, et qui b. fratrem meum litterarum morumque habuerunt moderatorem, in addiscendis litteris sacris aequae ac profanis adiungi me socium permisisti. Academiam cogitantem, testimoniis et commendatiis ornasti grauioribus, quae magnum semper habuerunt ponderis; et quamcumque adibam litterarum mercaturam, ibi

auctoritate TVA, *beneficioque* adiutus sum, atque sustentatus, aliis, quae in me mire atque abundanter contulisti, missis beneficiis. Haec sane diu vellificarunt aurem, TIBI mentem meam gratam piamque pro eo, ac iustum est, publice declarandi. Pudor vero et virium exiguarum conscientia a meo me officio huc usque, nescio an recte? deteruerunt. Neque tamen diutius possum me temperare, licet virium adprime sentiam tenuitatem, quin TIBI diem terque quaterque felicem, qui illum ob obitum *coniugis* TVAE *lectissimae*, quam summam veneratus sum fautricem, tristissimum, excepit, pie religioseque, licet tardius gratuler. Mihi ipse ingratus, funestaque illa littera iure notandus viderer, nisi vota votis TVORVM adderem gratulabundus. Euge TIBI, VIR VENERANDE, OPTIMAEQUE TVAE CONIUGI! VOS virium integritas hilaret! VOS ad extremum senectutis quies, laetitia, voluptas, omniaque, quae fausta feliciaque euenire possunt, copulent, comitentur! SYAVISSIMA TVA CONIUX TVAS curas leuet molestiasque; senectutem iam crescentem oblectet; secundas res ornet; aduersis perfugium ac solatium praebat; delectet domi; curet res TVAS foris; decoret familiam TVAM amplissimam; viuat tecum laeta; floreat. Vige VIR MAX. REV. viribus iuuenilibus ad ultimam vitae metam. Pro TVA TVORVMque salute ad sidera flectam genua. Vale. Scrib. Ienae, prid. Calend. Quintil. CIOIOCCIX.

NOMINIS TVI
MAXIME REVERENDI

cultor obseruantissimus

THEOPHILVS CHRISTOPHORVS HARLES.

DE praeconum apud Graecos officiis argumentum, quum augustum sane deprehenderem, multumque ad illustranda haud pauca veterum scriptorum loca facere; neque tamen vllius industriam satis defatigatam in hoc tractando existimarem, in nonnullis commentariunculis, ea, quae haud inutilia putavi, censurae atque iudicio eruditorum subicere non dubitavi. Quae quum in animo haberem, meamque sententiam praeterlapso anno communicarem cum Viro quodam celeberrimo, is Argentorati, quae videntur dicenda, ea in quadam disputatione iam paene esse exhausta mihi declaravit. Diu, at frustra hunc libellum apud alios quaesiui, donec eius mihi hic loci copiam fecit Vir quidam, cuius vtrum eruditionem humanitati, an hanc illi praeferam? plane haesito. Quo quidem accepto, perlectoque studiose a) relictum iam tractandi argumentum non quidem resumere; sed hac oblata occasione, mihi gratissima, spicilegium quasi quoddam addere, non ad ostentandum, sed pietatem Viro Vener. cui haec scriptiuncula sacra esto, ab ineunte mea aetate ipsi cognitam, publice testificandam,

A 3

mecum

a) Disp. philol. de praeconibus, eorumque apud Graecos praecipue officiis quae Praef. V. C. SCHERERO a

V. C. I. M. GAMBS Argentorati
CICIDCCXXXV. ventilata est.

mecum constitui. In hac enim laudata dissertatione, quamquam multa erudita paucis continentur paginis, tamen, tantum abest, ut omnia de mysticis cerycibus *b)* et de praeconibus sint tradita, ut potius multa sint leuiter tacta, aut plane omissa, quod inspectio ipsa perlustratioque docebit. Ne tamen nimis vagari extra oleas videar, ad rem pertractandam statim me accingam. Me vero de officiis horum hominum acturum, munia Cerycum mystica a ZEIBICHIO *c)* V. C. iam enucleata omittere ex inscriptione commentatiunculae, iisque, quae infra dixi, nemo non perspiciet. Neque vero de praeconum ordine contemto *d)*; sed de officiis illorum disseram amplissimis, quae auctoritate publica obiere, quaeque magnam ipsis auctoritatem pararunt et dignitatem. Ideo etiam, quum laudati scriptores bene multis veterum testimoniis originem *e)* eorum, etymologiam, synonymiam, *f)* homonymiam atque pronunciationem *g)* iuerunt adcuratius probatum, quam multi alii *b)* qui

b) Vocabulum κήρυκος non semper posse per praeconem vbiuis explicari, cum STEPHANO in thesaur. L. G. T. II. p. 195. et CASAVBONO ad Athen. p. 593. V. C. ZEIBICHIVS in disp. mox memoranda p. 4. multis argumentis comprobatur.

c) In binis disp. de cerycibus mysticis Graecorum Witteb. 1752.

d) Munus praeconum non satis dignum fuisse habitum non Romanis solum sed etiam Graecis, alio tempore declarabo dilucidius.

e) Num cum GAMBSIO antiquitas ex interpretatione τῶν ὁ, quorum aetas non antiquissima est, possit deduci, dubito.

f) Discrimen facit inter κήρυξ καὶ πρίσβος SCHOLIAST. THUCYD

I, c. 29. p. 23. ed. DVKERI κήρυξ ἢ πολίμας, πρίσβος ἢ ἱερίη, cui suffragatur SCHWARZ in diss. de linguis Mercurio apud Graecos sacris praef. STRUNZIO Witt. 1716. ventilata §. 12. Aliam vero, nec immerito, in sententiam iuerunt HADRIANVS IVNIVS in animaduvers. p. 319. Roterod. 1708. et GAMBS in diss. laudat. quo cum potius statuo discrimen quoddam interesse, nec vero semper obseruatum.

g) Κήρυκος penultimam produci praeter argumenta ZEIBICHII V. C. p. 14. laud. disp. Etymol. M. p. 513. ed. SYLLBURG 1594. adfirmat, τὸ ἐν inquires, μακρόν.

b) V. g. 10. LAVRENTIVS de praeconibus citharoedis, fistulis, ac

qui de his vel carptim, vel *ὡς ἐν παρόδῳ*, vel testimoniis auctorum non rite indicatis, egerunt, in his recensendis nefas duco me esse verbosum.

QUANTA apud Graecos valuerint auctoritate, i) ex officiis, quibus functi sunt, et quae ipsis cum splendorem famae, tum etiam, occasionibus quibusdam datis, diuitias opesque attulerunt, satis superque patescit. ALEXANDER AB ALEXANDRO, l) non numquam, ait, *Eumolpidae et praecones publico concilio praesumere*. Praecones domi militiaeque insignia praestiterunt officia. Domi concilia conuocarunt; silentium indicarunt solemnibus formulis; ad perferenda nuntia, hominesque arcessendos sunt missi; funera indixerunt; in certaminibus sacris nomina victorum publice recitarunt; populo declararunt voluntatem regis aut ciuitatis; res venales, atque adeo captiuos quoque m) hastae subiecerunt; vt de sacris eorum taceam muneribus. De quibus licet FEITHIVS, n) HADRIANVS IVNIVS, GAMBSIVS ll. citt. sunt commentati, antea tamen quam bellica attingimus officia, age! pauca de iis in medium proferamus. Concio a praecone conuocata *ἀγορά* dicebatur; *βουλὴ* erat, quum soli selecti optimates seorsim conuenirent. o) Opera praeconum vsi sunt Graeci in ar-

cessen-

zintinabulis in thesaur. Gronou. T. IIX.
HADRIAN. IVNIVS l. c. aliique.

i) *ἀσπυλοὶ καὶ θεῖοι ἢ τὸ γένος τῶν κηρύκων* Scholiast. minor obseruat ad HOMER. ll. α' p. 334. ed. CAMERARII ex officina Heerwagiana. Achilles apud Homer ll. α' v. 334. p. 35. T. I. ed. celeb. ERNESTI eos compellat

καί τινες κήρυκες, Διὸς ἀγγελοὶ, ἢ δὲ καὶ ἀνδρῶν.

l) In Genial. dieb. IV. p. 992. T. I. Lugd. Batav. 1673.

m) Quomodo venditio facta sit, docet egregie GAMBSIVS l. c. qui ritus a Romanorum sectione minime abhorret. Quid illo tritius: de lapide emtus. conf. Plaut. Bacch. III, 7, 17. De captiuis Graecorum XENOPHON Agel. I, 28, p. 217. ed. BACHII ET PAUSANIUS VII, 16. hoc commonstrant.

n) In antiquitatibus homer. cumprimis. II, c. 5. ed. V. CEL. STORBERI Argentorati 1743.

o) cf. STRODTMANN in *specimine*

cessendis hominibus p) atque adeo, si aliquis dux siue alius ciuitatis princeps ob ingrati erga patriam animi suspicionem aut ob crimina, e loco, vbi adhuc commoratus erat, in iudicium vocandus esset. Cuius rei testem habeo grauissimum scriptorem *THUCYDIDEM*. q) Quum enim ab Lacedaemoniis per praeconem Pausanias, ob facta haud decora ipsius suspectus, domum reuocaretur, ita quidem ille: Οὕτω δὲ ἔκτετι ἔπεισχον, ἀλλὰ πέμψαντες κήρυκα οἱ ἑφοροὶ καὶ σκυτάλην, εἶπον τῷ κήρυκος μὴ λείπεισθαι. Εἰ δὲ μὴ, πόλεμον αὐτῷ Σπαρτιάδας προαγορεύειν. In certaminibus ritus quosdam a praeconibus esse obseruatos, nominaque eorum, qui superiores pugna euaserant, fuisse proclamata stentorea, vt dicunt, voce, iam testimoniis fulsit *GAMBSIVS* diff. cit. nec falso: attamen hoc tantum de sacris certaminibus, neque enim omnia certamina erant sacra, et de agonibus στεφανίταις esse intelligendum, vir post funera immortalis, *SCHVLZIVS*, r) ornamentum quondam academiae Halensis, commonstrauit. Neque tamen in certaminibus solum populo rem nouam, siue victoriam, significarunt; sed pluries quoque, quum iussu aut principis aut ciuitatis vel noui quid; vel quod populi putabatur interesse, publice indixerunt. Periander Capfyli filius, Corinthiorum tyrannus, filio suo expulso, quum, ne quis eum exciperet, publice vetaret, hoc per praeconem factum esse, relatum legimus apud

HERO-

secundo different. graecarum Hamburg. 1745. et cel. *STOECKER* ad *FEITH*. l. c. p. 25.

p) Conf. Hom. II. α' T. I. p. 34. edit. laudat.

q) L. I. c. 131.

r) In disput. *obseruare. quasdam ad rem athleticam persinences com-*

plexa. Halae 1737. obs. I. coll. obs. III. vbi contra *FABRYM* omnes ludos sacros esse negat. *Στεφανίταις* opponuntur *δουλείται* s. *ἀργυρείται* de quibus *IDEM* l. c. conf. *PASCHALIVS* de coronis VI, c. 12. p. 375. Lugd. Batav. 1671. vbi etiam de coronatis praeconibus agitur, qui socios voce superarunt.

HERODOTVM. s) AELIANVS, t) Clazomeniorum petulantia atque insolentia, qui thronos Ephorum fuligine inunxerunt, lepide recensita, addit: ἔφοροι τὸν δημόσιον κήρυκα καλῆσαντες προσέταξαν, αὐτὸν δημοσία κηρύξαι τῷτο δὴ τὸν θαυμασόμενον. Ἐξέσω κλαζομένοις ἀσχημονεῖν. Munus a praeconibus publice administratum in circulo quodam esse, et loco elato πολητηρίῳ siue πραιτηρίῳ, lapideque, λύδης πραιτῆς siue τράπεζα dicto, quo ab omnibus et conspici, et commode audiri possent, non solum ex Polluce a GAMBISIO l. c. p. 34. iam citato, sed ex testimoniis quoque HOMERI atque AELIANI liquet. Ille enim u) sceptrum a praecone traditum fuisse Menelao in manum, seniores autem

ἔιατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λύδοις ἱερῶ ἐν κύκλῳ

perhibet. Hic vero, x) quum commemorat, Socratem Alcibiadi tunc adolescenti, ad animum eius confirmandum excitandumque, ne in populi concionem prodire timore perturbatus recusaret, futorem et deinde praeconem ostendisse, quaerentem ex illo; num hos contemnat, nec ne? haec profert: ἔτι καὶ ἐκεῖνος τῷ ἐν τοῖς κύκλοις κηρύττοντος (οὐ καταφρονεῖς;) Atque de quibus nunc disputamus, praecones, quum in rebus, ad rempublicam pertinentibus, tanta splenderent dignitate, sane mirum non est, ipsis inter Athenienses lustrationis dignitatem fuisse propriam; prouti apud ΑΘΗΝΑΕΩΝ γ) sequentia legimus:

καὶ

s) L. III. c. 52. p. 180. edit. GRONOV.

t) V. H. II, 14. ed. ABR. GRONOV.

u) III. ψ. quem locum debeo STEPHANO in thes. G. L. T. II. p. 191.

x) V. H. L. II. c. 1. p. 69. ed.

laud. et haec est causa, opinor. cur MATTHAEVS X, 27. κηρύξατε ἐπὶ τῶν δαμάτων usurparit, cum antea dixerit ἔπατε ἐν τῷ φάτι.

γ) Dipn. VI, 6. quem locum acceptum refero LOMMEIERO in libr. de veterum gentium lustrationibus c. 13. p. 150. Zuthan. c1010cc.

καὶ τῷ κήρυκε ἐκ τῆ γένεος τῶν κηρύκων τῆ τῶν μυσηριώτιδος.
 Quare, quum eam, quam Deorum cultores Mercurio
 adfinxerunt, administrarent prouinciam, ipsis aequae ac
 Mercurio ex caesa victima linguas esse datas, auctor exstat
 ALEXANDER AB ALEXANDRO. 2)

HAEC erant officia, quae in statu reipublicae ciuili, licet ne-
 xu quodam ciuitas cum alia non cohaereret, sunt praecones
 exsequuti. At vero in hospitiiis quoque principum fecerunt
 imperata, quum alter alteri, a quo tesseram acceperat hospita-
 lem, per illos vel amicitiam firmaret, vel eum consule-
 ret. Praeclarum prostat exemplum apud HERODOTVM. a)
 Ἐπὶ Περιάνθρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιώτερος τῆ πατρός.
 Ἐπεὶ τε δὲ ὠμήλισε δι' ἀγγέλων Θρασυβέλω τῷ Μιλήτῃ τυ-
 ράννῳ, πολλῶ ἔτι ἐχέμετο κυψέλῃ μαιφονώτερος. Πέμψας γὰρ
 παρὰ Θρασύβηλον κήρυκα, ἐπυθάνετο, ὅτινα ἂν τρόπον ἀσφα-
 λέστερον κατασησάμενος τῶν πραγμάτων κάλλιπα τὴν πόλιν ἐπι-
 τροπέυει. Hinc etiam, ut sibi caueret de instanti periculo, per
 praeconem eum, quocum fecit hospitium admonuisse alte-
 rum, eundem grauissimum habeo testem scriptorem. b)

QUANTA vero domi erant dignitate praecones,
 tanta, quin maiori valebant militiae auctoritate, vel in
 bellis parandis, seu indicendis, vel in pace sancienda, ubi
 praesertim τῷ κηρηκείῳ, c) ut ἄστυλοι essent, vsi sunt.
 Quum vero Romani plurimos ritus ex Graecia deduxe-
 runt, praecones Graecorum easdem obseruasse consuetu-
 dines, quas fetiales apud Romanos et caduceatores, ut
 credam, facile adducor. Qui de praeconibus Graecorum
 ex instituto commentati sunt, si euolueris, ad inducias pe-
 tendas, bella indicenda, fœderaue pangenda illos missos
 esse

2) In l. c. L. IV. c. 17. conf.
 SCHWARZIVS in disp. laud.

a) L. V. 6. p. 321. ed. memor. et
 loco mox citando Periandrum Tra-
 sybulo Milesiorum tunc tyranno
 ζῆνος εἰς τὰ μέγιστα fuisse legimus.

b) L. l. c. 20. p. 8.

c) Cuius descriptionem nobis ser-
 uarunt SCHOLIAST. THVCYD. I, 52.
 p. 37. ed. DVCKERI; SVIDA'S
 ΕΤΥΜΟΛ. M. sub bis vv. aliisque.

esse, memorantes tantum deprehendes. Quid vero ante, quam alios, ad bellum prouocarent, siue bella deprecarentur, siue denunciarent ea, siue federa sancirent, ab illis obseruatum sit, alto silentio inuoluunt. Hinc vero oratio mea latius digredi posset, omnino haberem, nisi limites huic scriptiunculae mihi praescriptos iam transgressus essem. Qua propter, ductis tantum primis quasi lineolis, alii occasioni, si Deus vitam siuerit viresque, horum explicationem reseruabo vltiorem.

VETERES Graeci, quorum vitae morumque elegantiam antiquitas inculta mirata est, et romana ciuitas, depositis moribus agrestibus, ad ciues imitata poliendos, nec tam incauti erant, nec tam iniustum, nisi certas ob rationes fuerit ἀκέρυττον, bellum egerunt, quum gentes vicinas magnos exercitus comparantes, aut finibus eorum adpropinquantes, viderent, vt illis bellum statim inferrent, vt potius, officiis humanitatis atque prudentiae expletis, praekonum opera mentem aliorum explorare, causas belli ipsis imminentis anquirere, pericula, salua auctoritate, depellere, rationes, quibus coacti bellum mouerint, aliis denunciare consueuerint. Belli declarationem per praekonem siue fetialem factam esse, praeter alia, ab aliis adducta testimonia, proferam vnicum illud ΤΗΝΥΔΙΔΙΣ. d) κορίνθοι προπέμψαντες κήρυκα πρότερον πόλεμον προεξῆντα περὶ κυρδαίσις. Hoc vero iam misso, gentium ritus quosdam, cum ante bellum indictum, tum post illud illatum obseruatos, nunc considerabimus. Infirmitatis suae conscii auxilium circumspiciunt; id quod veteres, ne essent hostibus inferiores, etiam antea tenuerunt, quam aut alios bello prouocarent, aut ab aliis iam inuasi, ab illorum telis se defenderent. Qui copias subsidiarias, iam ex pacto promissas, nomine ciuitatis peterent, aut eas implorarent, erant praecones. Prodeat testis ΗΕΡΟΔΟΤΗΣ e) hoc

B 2

in

d) Libr. I, 39. p. 13. ed. cit.

e) L. I. c. 77. p. 31.

in describendis bellis saepius memorans, ἐπέμπε, scribens, κήρυκας κατὰ συμμαχίας, προερέοντας ἐς πέμπτον μῆνα συλλέγεσθαι ἐς Σάρις. *Idem* f) τοῖσι ἴωσι ἔδοξε, κοινῶ λόγῳ πέμπειν ἀγγέλους ἐς Σπάρτην δεησομένους ἴωσι τιμορέειν. Auxiliatribus vel etiam suis ipsius, quibus abundabat, copiis freta ciuitas, qui exercitum colligentes, aut ipsi videbantur periculosi, aut maiestatem violare conabantur, eorum, nondum adhibita seueritate, per praecones, sollemnibus quibusdam obseruatis formulis, mentem explorare, aut animum populi declarare consueuerunt, aut facinoribus desistere, et pacem colere iusserunt, quod ex *THUCYDIDE* g) plane cognoscemus. Corinthii, quum bellici Atheniensium adparatus fatales sibi fore viderentur, praecones, horum mentem exploraturos, mittere ad hos decreuerant. Missi vero haec protulerunt: Ἀδικεῖτε ὦ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι πόλεμῳ ἄρχοντες, καὶ σπονδὰς λύοντες. Ἡμῖν γὰρ πολεμίας τὰς ὑμετέρας τιμωρημένοις, ἐμποδῶν ἵστασθαι, ὅπλα ἀνταρρόμενοι; εἰ δ' ὑμῖν γνώμη ἐστὶ, κωλύειν τε ἡμᾶς ἐπὶ κέρκυραν, ἢ ἄλλοσε, εἴποι βεβλόμεθα, πλεῖν, καὶ τὰς σπονδὰς λύετε, ἡμᾶς τὰς δὲ πρότας λαβόντες, χρήσασθαι ὡς πολεμίοις. Dictis non minus addit ponderis *PAVSANIAS*. b) Ἐς τῆτον μῆμα Μεγαρεῦσι ἐστὶν ἀνοσιώτατον ἔργον, οἱ κήρυκα ἐλθόντα, ὅς μὴ τῷ λοιπῷ τὴν χῶραν ἐπαργάζονται, κτείνεσθαι Ἀνδρομέδον. Neque vero ab re esse puto *NONNI* i) addere testimonium, qui, quum bellum Bacchi fingeret cum Deriade, Bacchique fetialem cornutum Scelsum lepide describeret, haec illum cecinisse refert:

Δηριάδη

f) *Ibid.* c. 141. p. 58. conf. L. V. c. 8. p. 327.

g) L. I. c. 52. p. 37.

b) *Attic.* c. 3. p. 88. de *KYHNII*.

i) *NONNI PANOPOLITAE in dionysiacis* L. XXI, 26. sq. p. 567. sqq. Hanou. *сидисх.* typis Wecheliani. Adde. *HERODOT.* III,

115. p. 167.

Δηριάδῃ σκηπτᾶχε, θεὸς Διόνυσος ἀνώγει
 Ἰνδοῖς δεχνυμένῃς λαθικηδέος οἶνον ὀπώρεις
 σπένδειν ἀθανάτοισι δίχα μόχδων.

Ἐἰ δέ κε μὴ δέξαιτο κορύσσεται εἰσόκε θύρσος
 βασσαρίδων γόνυ δῆλον ὑποκλίνειν τδάσπης
 ἀγγελῆς ἤκασας ἀληθείας. Εἰπέ καὶ αὐτὸς
 εἰρομένῳ τινα μῦθον, ἢ ἀγγείλω Διονύσω,
 Deriade rex, Deus Bacchus iubet

Indos accipientes curas fallentis vinum vitis
 Libare Diis sine bello, sine labore;
 Si vero non acceperint, armatur, donec Thyrsis
 Bassaridum genu feruile inclinet Hydaspes,
 Nuncium audiens verum. Dic et ipse
 Interroganti aliquod verbum, ut nuntiem Baccho.

Quodsi vera neuter pacis accipere conditiones, alter
 vero alteri bellum inferre sustinuit, tum armis sumtis
 parabatur bellum, quod quidem, quibusdam ritibus obser-
 uatis, certis formulis indixerunt sollemnibus. **LYCV R-
 G V S 1)** quamdam memoriae tradidit. οὕτω ἐφίλῃν, inquit,
 τὴν πατρίδα πάντες, ὥς τε τὸν παρὰ Εὐρῆα πρὸς Βευτὴν Ἀλέξαν-
 δρον - - ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ ἤτησε, μικρὸν δὲ κατέλευσαν.
 Formula igitur erat, γῆν καὶ ὕδωρ αἰτεῖν. Inter armorum
 strepitus leges humanitatis Graeci, humanissimus popu-
 lus, penitus numquam transgressi sunt, sed caede facta oc-
 cisis iusta persoluerunt; quod quo tutius peragerent, ab

B 3

hosti-

1) or. contra Leocrat. c. 17. p. interdum deditionis postulandae
 190. ed. ccl. HAUPTMANNI Lips. conf. not. cl. edit.
 1753. haec formula erat quoque

hostibus per praecones *m)* petierunt inducias. Hoc vero notatu haud indignum est, eos saepius, si dux aut copia-
rum princeps telo ictus, aut alio quo casu interiisset, vnus
huius sepeliendi causa inducias agitasse. Ita enim
LYCVRGVS n) Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἤξιον
δῆναι τὸν βασιλέα θάψαι. Aliis quoque de causis, dum
bellum gerebatur, ab dimicantium altero ad alterum missi
sunt praecones. Duo proferam scriptores, quorum aucto-
ritas sane maxima est, et grauissima. Apud *HERODO-
TVM o)* relatum legimus Alyaten ad ThraSybulum
Milesiorum tyrannum, nuntio a Pythia reddito, vt aedi-
ficaret Mineruae templum, in hostis situm terris, ab
ipsoque antea combustum, Miletum misisse cadu-
ceatorem *βυλόμενον σπονδὰς ποιῆσαι θρασυβύλω τε
καὶ μιλησίοισι χρόνον, ὅσον ἂν τὸν νηὸν οἰκοδομή.* Alter est
XENOPHON, qui *p)* Tissaphernem Satrapen regis Per-
sarum cum imperio memorat, inducias cum Agesilao agi-
tasse. Ita vero ille: *τίσσαφέρνης μὲν ὤμωσεν Ἀγесιλᾶω,
εἰ σπείσονται, ἐὼς ἔλθοιεν, ὅς πέμψειεν πρὸς βασιλέα ἀγγέλους,
διαπράξεσθαι, αὐτῷ ἀφεθῆναι αὐτονόμους τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις
ἐλληνίδας.* Praeter ea captiui vt redderentur, aut redimi-
rentur, per praeconem hostem, siue victorem siue dolo
eos capientem, rogarunt, aut, hoc vt faceret, minis ex-
torserunt. Tomyris, Massagetarum regina, comperiens
filium cibo vinoque obrutum a Cyro captum esse, *πέμπου-
σα κήρυκα παρὰ Κυρὸν,* qui eum discedere terris, filium-
que reddere iuberet teste *HERODOTO q).* Si vero
gens alterutra viribus inferior succumberet, aut periculum
ingens, quod ipsi instabat, declinare constituisset, per prae-
conem superiori viribus copiisque se imperata facturam
denuntiavit, seque subiecturam. Cuius rei luculentum
exstat

m) *XENOPH.* *Agesil.* II, 16. ed.
BACHII.

n) *Or.* cit. c. 20. p. 314.

o) *L.* I. c. 21. p. 8.

p) *Agesil.* I. p. 212. ed. cit.

q) *L.* I. c. 212. p. 85.

exstat documentum apud HERODOTVM : 1) Ἴωνες καὶ Ἀιο-
 λῆες, ὡς οἱ Ἄνδρες τάχις αὐτὰ καταστράφατο ὑπὸ Περσέων, ἐπεμبون
 ἀγγέλους εἰς Σάρδεις παρὰ Κύρον ἐθέλοντες ἐπὶ τοῖς αὐτοῖσι εἶναι
 τοῖσι καὶ κροίσῳ ἦσαν κατοῖκε. Eos vero, re licet despe-
 rata et tempestatibus turbulentissimis, caduceatores misisse
 et fetiales, non est, quod miremur. Quos quum ex le-
 gibus naturae per consuetudinem populorumque consen-
 sum corroboratis, violare, summum duceretur nefas, et
 ubique terrarum ἄστυλοι ii essent; hinc fiebat, ut gens, a
 qua praeco occisus forte esset, optimo cuique inuisa maxi-
 mas daret poenas: id quod, praeter PAVSANIAM supra ex-
 citatum, STRABO 5) testatur. Corinthii, qui partibus Phi-
 lippi studuerunt, Romanos despexerunt, usque eo, ut
 quidam in legatos eorum, domum suam praetereuntes,
 auderent coenum defundere. Quid vero mali inde ena-
 tum sit, Corinthii, vrbe deleta, sunt experti. Bello diu
 ab utraque parte gesto, quum pacem desiderarent, prae-
 cones ad conuentus miserunt, cum iisque, armis deposi-
 tis, federa sanxerunt. Quum multorum 2) eruditione
 famaue nominis inclutorum industria in ritibus circa pa-
 cem federaque obseruatis, sit versata, scrinia eorum com-
 pilasse viderer, si forem in his recensendis verbosus. Hoc
 vnum addere liceat, Lacedaemonios plerumque tres mi-
 sisse legatos, ad federa ferienda, exceptis iis rebus, quae
 minoris ipsis videbantur momenti, quod me CRAGIVS 3)
 docuit.

PRAECONIBVS Graecorum leges sibi praescriptas trans-
 gredi non licebat, nec ab illis poenae aberant maximae,
 licet

1) I. c. 141. p. 85.

5) Geogr. VIII. c. 33. p. 435. edit.
 XYLANDRI Basil. 1520.

2) POTTEKVS *Archaeol.* III. c. 7.
 p. 469. sq. in *thes.* Gronau. T. VIII.

PFEIFFERVS in *antiquitt. graecis*
 L. II. c. 50. p. 338. GAMBS. *diff. sit.*

Cl. SLEVOGT hinc inde in *differt.*
erud. de ritibus vet. et speciatim more
Ebraeorum dissectione animalium trans-
ituque per eorum segmenta foedera in-
cundi, Iena 1759. aliique.

3) de republ. Laced. IV. p. 250.
 1593. apud Santendreanum.

licet in summa versarentur dignitate. Omnino habebant Graeci, cur istis leges quasdam praescriberent. Quam iniuste, quam nefarie saepius obiissent munus suum! Eos vero legibus quibusdam vere fuisse adstrictos, PLATO x) prodibit testis. Εὰν ὡς πρεσβεύτης τις ἢ κήρυξ καταψευδόμενος τῆς πώλεως παραβρεσβεύηται πρὸς τινὰ πόλιν, ἢ πεμπόμενος μὴ τὰς ἔσας πρεσβείας, ἐφ' αἷς πέμπεται, ἀπαγγέλλῃ, ἢ πάλιν ἂν παρὰ τῶν πολεμίων, ἢ καὶ φίλων μὴ τὰ περὶ ἐκείνων ἐρεθῶς ἀποπρεσβεύσας γένηται φανερός ἢ κηρυκεύσας· γραφαὶ κατὰ τούτων ἔσων, ὡς Ἑρμῆ, καὶ Διὸς ἀγγελείας, καὶ ὅτι χρεὶ πασχειν ἢ ἀποκτίνειν· εἰ ἂν ὄφλη. Ex his cur LYCVRGVS y) Mene-laum legatum, qui pecuniam ab Amynta acceperat, in iudicium vocauerit, atque excitavit testes, perspectu haud difficile erit. Nec obscurum esse potest illud AESCHINIS z) δὲ γὰρ τὸν κήρυκα ἀψευδεῖν, ὅταν τὴν ἀνάρρησιν ἐν τῷ θεάτρῳ ποιῇται.

Quae de praeconum apud Graecos officiis spicilegit quasi loco censui addenda, ad praesens haec sufficiant, quamquam multa restent, quae vel leviter vel non satis adcurate ab aliis sunt excussa. Qui ritus a Graecis ad Barbaros et Romanos et ab his ad externos praesertim Germanos sint translati, ab re nunc esse videtur, ut pluribus dicatur, utpote cuique notissimum.

x) de legibus Dial. XII. statim ab init. p. 982. edit. MARS. FICINI. z) orat. contra Ctesiphantem p. 301. in edit. WOLFFII opp. Demosth. et y) contra Leocratem c. XII. §. 9. Aeschin. Aurel. Allobr. c. 196 VII. edit. Cl. HAVPTMANNI.

